

Αθήνα, 23 Ιανουαρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων

Θέμα: «Γιατί δεν συνεχίστηκε η πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ για την εδραίωση της ελεύθερης επικοινωνίας των κωφών – βαρήκων στην επίσημη νοηματική γλώσσα;»

Η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σε βασικές υπηρεσίες του κοινωνικού –καταναλωτικού βίου, (τραπεζικές - πιστωτικά ιδρύματα, συναλλαγές με δημόσιες υπηρεσίες και φορείς, νοσοκομεία κ.λ.π) είναι από δύσκολη έως αδύνατη, για όλα τα άτομα με σωματικές, ψυχικές, νοητικές ή αισθητηριακές διαταραχές, οι οποίες, σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, παρεμποδίζουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση και εγείρουν ουσιαστικούς περιορισμούς στην ανεξάρτητη διαβίωσή τους.

Ο ΣΥΡΙΖΑ το 2017, θεσμοθέτησε το ν. 4488/2017, θέτοντας τις κατευθυντήριες διατάξεις για την υλοποίηση της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και ορίστηκαν οι γενικές υποχρεώσεις **κάθε φυσικού και νομικού προσώπου, ώστε να διασφαλίζει την ισότιμη άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στο πεδίο των αρμοδιοτήτων ή δραστηριοτήτων του, λαμβάνοντας κάθε πρόσφορο μέτρο και απέχοντας από οποιαδήποτε ενέργεια ή πρακτική που ενδέχεται να θίγει την άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ.**

Με τον νόμο του ΣΥΡΙΖΑ, σκοπός ήταν να οριστεί το νομοθετικό πλαίσιο ενός γενικού πλαισίου ρυθμίσεων κατ' εφαρμογή διατάξεων της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των Ατόμων με

Αναπηρίες. Επίσης, σκοπός ήταν η άρση των εμποδίων που δυσχεραίνουν την πλήρη και ισότιμη συμμετοχή των Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας.

Μεταξύ άλλων, υπάρχει στο άρθρο 65 ειδική μέριμνα και πρόβλεψη για τη κατηγορία ΑΜΕΑ κωφών και βαρήκων πολιτών και για την προσαρμογή των υποχρεώσεων των νομικών προσώπων – παρόχων υπηρεσιών, ώστε να εξασφαλίζουν τα προσιτά και αναγκαία μέσα και τους τρόπους για την επίτευξη της επικοινωνίας των κωφών και βαρήκων πολιτών. Για την εν λόγω κατηγορία ΑΜΕΑ η επίσημη μορφή επικοινωνίας είναι η ελληνική νοηματική γλώσσα, που αναγνωρίζεται ως ισότιμη με την ελληνική γλώσσα και το κράτος οφείλει να λαμβάνει μέτρα για την προώθησή της, καθώς και για την κάλυψη όλων των αναγκών επικοινωνίας των κωφών και βαρήκων πολιτών, όπως άλλωστε προβλέπει και το άρθρο 65 του ν. 4488/2017.

Παράλληλα, και η Σύμβαση των ΗΕ στο άρθρο 21 – Ελευθερία της έκφρασης και της γνώμης και πρόσβαση στην πληροφορία ρητά αναφέρει ότι :

«Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες μπορούν να ασκούν το δικαίωμα τους στην ελευθερία της έκφρασης και της γνώμης, συμπεριλαμβανομένης και της ελευθερίας να αναζητούν, να δέχονται και να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες, σε ίση βάση με τους άλλους ανθρώπους και μέσω όλων των μορφών επικοινωνίας της επιλογής τους, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της παρούσας Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης και:**β. της αποδοχής και διευκόλυνσης της χρήσης των νοηματικών γλωσσών, της Μπράιγ, της συμπληρωματικής και εναλλακτικής επικοινωνίας και όλων των άλλων προσιτών μέσων, τρόπων και μορφών επικοινωνίας της επιλογής τους, από τα άτομα με αναπηρίες στις επίσημες επικοινωνίες τους.**

Παρά τα ως άνω νομοθετήματα αυξημένης ισχύος και δεσμευτικότητας, εντούτοις η κατηγορία των κωφών και βαρήκων, αντιμετωπίζει και βιώνει λειτουργικούς περιορισμούς, που αφορούν **στην καθημερινή κοινωνική ζωή τους και στην εξυπηρέτηση των πάσης φύσεως αναγκών τους ως πολιτών, καταναλωτών και ισότιμων μελών της κοινωνίας.** Η αδυναμία επικοινωνίας αυτών στην ως άνω επίσημη νοηματική γλώσσα, δυσχεραίνει και θέτει περιορισμούς έως και πλήρη αποκλεισμό τους από την διοικητική δομή του κράτους και τις υπηρεσίες αυτού, από την πρόσβαση στις δημόσιες αλλά και

ιδιωτικές δομές Υγείας, τα μέσα μεταφοράς και τις συγκοινωνίες, τις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και εστίασης, στις υπηρεσίες – τραπεζικά ιδρύματα.

Προκειμένου να επιτευχθεί η ελεύθερη και ακώλυτη πρόσβαση των ΑΜΕΑ κωφών και βαρήκων στο σύνολο των εκφάνσεων του κοινωνικού βίου, ως πολιτών, ως καταναλωτών κ.λ.π, και προκειμένου να επιτυγχάνεται η ισότιμη συμμετοχή τους, είναι αναγκαία η υλοποίηση των διατάξεων του νόμου του ΣΥΡΙΖΑ, με την δημιουργία υπηρεσιών- δομών υποστήριξης, **ώστε να υπάρχει σε κάθε φορέα του δημοσίου ένας εξειδικευμένος εκπρόσωπος προσβασιμότητας, ώστε το άτομο με πρόβλημα ακοής και αδυναμία επικοινωνίας, να συνδέεται μαζί του απευθείας τηλεφωνικά ή και διαδικτυακά, εάν δεν υπάρχει δυνατότητα φυσικής παρουσίας, και να μπορεί να εξασφαλίζει την επικοινωνία ή να υπάρχει φυσική εκ περιτροπής παρουσία σε τακτή βάση.**

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο του ΣΥΡΙΖΑ, οι υπόχρεοι οφείλουν κατά τις συναλλαγές τους με ΑμεΑ να διασφαλίζουν βασική πληροφόρηση μέσω τρόπων, μορφών και μέσων επικοινωνίας, όπως ορίζονται στη Σύμβαση.

ΕΠΕΙΔΗ, είναι αναγκαία η ένταξη της διάστασης της αναπηρίας στις δημόσιες πολιτικές, δηλαδή είναι ανάγκη τα διοικητικά όργανα και οι αρχές να εντάσσουν τη διάσταση της αναπηρίας σε κάθε δημόσια πολιτική, διοικητική διαδικασία, δράση, μέτρο και πρόγραμμα της αρμοδιότητάς τους με στόχο την εξάλειψη, αποκατάσταση και αποτροπή ανισοτήτων μεταξύ ατόμων με και χωρίς αναπηρίες, εξασφαλίζοντας τους τρόπους, τις μορφές και τα μέσα προσβάσιμης επικοινωνίας.

ΕΠΕΙΔΗ οι ως άνω υποχρεώσεις του κράτους και των παρόχων υπηρεσιών απορρέουν από τη Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΣΗΕΔΑΑ) και το άρθρο 21 του Συντάγματος.

Επειδή, από το 2017 με την υπ' αριθ. Αριθ. 60136/1580/17 Υπουργική απόφαση, ο ΣΥΡΙΖΑ προχώρησε στην υλοποίηση του προγράμματος με θέμα «Πρόγραμμα Διερμηνείας εξ αποστάσεως Κωφών και Βαρήκων Ατόμων», και υπήρχε ειδικός κωδικός στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας για την

επιχορήγηση της συγκεκριμένης υπηρεσίας, εντούτοις από το 2020 ο κωδικός αυτός αφαιρέθηκε από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1) Ποια ήταν η πολιτική της παρούσας Κυβέρνησης, κατά την τρέχουσα κοινοβουλευτική θητεία της, στο τομέα της εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες αναφορικά με την εξασφάλιση της ελεύθερης επικοινωνίας των κωφών – βαρήκοων συμπολιτών μας και την προσβασιμότητα σε όλους τους τομείς του κοινωνικού βίου, στην επίσημα αναγνωρισμένη νοηματική γλώσσα;**
- 2) Ποιο είναι ,σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου, το ποσοστό των υπηρεσιών του Δημόσιου τομέα, που έχουν εξασφαλίσει τρόπο επικοινωνίας στην νοηματική γλώσσα;**
- 3) Ποια είναι τα αποτελέσματα της εφαρμογής του προγράμματος του ΣΥΡΙΖΑ το 2017 σύμφωνα με την υπ' αριθ. Αριθ. 60136/1580/17 Υπουργική απόφαση :«Πρόγραμμα Διερμηνείας εξ αποστάσεως Κωφών και Βαρήκοων Ατόμων», κατά τα έτη 2019-2022;**
- 4) Υφίσταται ο ειδικός κωδικός στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας για την επιχορήγηση της συγκεκριμένης υπηρεσίας;**

**Ο ερωτών Βουλευτής
Κόκκαλης Βασίλειος**